

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Sîli Petru XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 17.05.2018 pînă la 12.09.2018;

Instanța de apel de la 15.10.2018 pînă la 28.11.2018;

Instanța de recurs de la 21.02.2019 pînă la 24.04.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 12 septembrie 2018, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Sîli Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul prevederilor art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa principală stabilită lui Sîli Petru a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a încasat de la Sîli Petru, suma de 2 702 lei cu titlu de cheltuieli de judecată în beneficiul statului.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Sîli Petru, la 13 decembrie 2017, aproximativ la ora 17:30, aflându-se în traficul rutier, conducând automobilul de model „Mercedes 316 CDI” cu n/î XXX, pe traseul M-1, Chișinău-Leușeni, km.35, în apropiere de s. XXX, r-nul. Nisporeni, deținând permis de conducere categoriile „AM”, „Bl”, „B”, „Cl”, „C”, „Dl”, „D”, „BE”, „C1E” și „CE”, eliberat de autoritățile române, fiind treaz, ignorând prevederile art. 45 alin. (1) și (2), potrivit cărora, conducătorul mijlocului de transport urmează să țină seama de factorii psihofiziologici ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere ce ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport în urma cărui fapt a tamponat pietonul Mămăligă Gheorghe, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 106 din 23 martie 2018, șoc traumo-hemoragic, provocat de un traumatism asociat, sub formă de fractură a osului occipital cu trecere pe baza craniului, hemoragii subarahnoidale pe tot parcursul, fractură luxație a vertebrei 7

cervicale cu deplasarea fragmentelor și lezarea totală a măduvei spinării, fracturi multiple de coaste bilateral cu deplasarea fragmentelor, fracturi deschise ale ambelor gambe cu deplasarea fragmentelor, care condiționează vătămarea gravă și au legătură cauzală directă cu decesul.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul a depus apel, prin care a solicitat casarea acesteia în partea individualizării pedepsei penale, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Sîli Petru să-i fie numită pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis și cu privarea de drepturi de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, în rest, sentința contestată să fie menținută fără modificări.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat că, instanța de fond corect a încadrat fapta săvârșită de către inculpatul Sîli Petru în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, însă, a considerat că instanța de fond a aplicat eronat legea în cazul numirii inculpatului Sîli Petru a pedepsei penale, neținând cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, va duce la încurajarea pe viitor a săvârșirii infracțiunilor similare de către inculpatul Sîli Petru și de către alte persoane.

În asemenea circumstanțe, procurorul a considerat că instanța de fond, în privința inculpatului Sîli Petru, ca autor a infracțiunii date, urma să-i aplice pedeapsa cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) din Codul penal, fără aplicarea pedepsei alternative prevăzute de sancțiunea normei materiale date și în asemenea circumstanțe fiind corect individualizată, proporțională pericolului social al infracțiunii săvârșite și personalității infractorului. Or, pedeapsa numită inculpatului Sîli Petru pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) din Codul penal, este aplicată la limita minimă a acesteia, ținând cont de specificul examinării cauzei penale și mai mult ca atât nefiind luat în considerare gravitatea faptei infracționale comise de ultimul, iar în consecință instanța de fond i-a oferit inculpatului vizat posibilitatea corijării prin aplicarea pedepsei penale prin suspendare, fapte care nu sunt neconștientizate de acesta.

Subsecvent, inculpatul nu a considerat necesar de a divulga pe deplin circumstanțele cazului în care sa produs accidentul rutier, ba mai mult indicând la condițiile climaterice nefavorabile și situația rutieră creată până la impact, soldat cu decesul victimei, nici nu a întreprins careva acțiuni ghidate de Regulamentul Circulație Rutiere și anume acomodarea vitezei unității de transport conduse, pentru a avea posibilitatea de a prevedea obstacole aflate în fața sa și o eventuală oprire a mijlocului de pericol social sporit ignorând totalmente obligațiunile date, iar în consecință a recunoscut acuzarea pentru fapta imputată cu scopul să-și amelioreze situația sa procedurală.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, părții vătămate, a statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, astfel că corectarea și reeducarea inculpatului va avea loc numai în condiții privative de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea fără modificări a sentinței Judecătorei Ungheni din 12 septembrie 2018.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe a fost contestată de către acuzatorul de stat în partea stabilirii pedepsei penale, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

De altfel, instanța de judecată a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, și anume: de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de condițiile de viață a lui, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Sîli Petru se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Din cele reținute poate fi trasă concluzia că, pedeapsa care necesită a fi numită inculpatului nu urmează să cauzeze suferințe fizice, precum că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului cât și altor persoane.

Astfel, din materialele cauzei penale urmează că, inculpatul a recunoscut vinovăția integral și sincer s-a căit de cele comise, înaintînd o cerere în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, atitudinea infractorului după săvârșirea infracțiunii, rezultând din prezentarea sa în fața autorității și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, este tânăr, are familie, are doi copii minori la întreținerea sa și a suportat cheltuielile de înmormântare, iar tatăl părții vătămate Mămăligă Nicolae nu are careva pretenții sau obiecții față de inculpat, fapt confirmat prin declarațiile acestuia.

Instanța de fond a ținut cont și a aplicat corect reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, care se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care este de la 2 la 4 ani și 8 luni închisoare, însă acesta beneficiază conform art. 364¹ alin. (8) Cod penal, de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă cu suspendare, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Argumentele procurorului privind inadmisibilitatea aplicării în privința lui Sîli Petru a prevederilor art. 90 Cod penal și solicitarea aplicării pedepsei sub formă de

închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis nu pot fi reținute, deoarece la stabilirea măsurii și mărimii pedepsei în privința inculpatului, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, Colegiul penal ține cont în deplină măsură de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea (vârsta tânără, este căsătorit, are doi copii minori la întreținerea sa, fără antecedente penale) de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării, astfel instanța de fond aplicându-i o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, sub formă de închisoare cu suspendare.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel nu a reținut ca fiind plauzibil argumentul procurorului privind aplicarea pedepsei cu executarea închisorii, deoarece pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului este legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, iar apelul procurorului este nefondat și urmează a fi respins.

Subsecvent, instanța de apel a considerat că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de faptul că, a săvârșit o infracțiune gravă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invoca aceleași motive declarate în cererea de apel. Totodată, instanța de apel nu s-a expus motivat asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat o procedură de individualizare și stabilirea cuantumului pedepsei și neîntemeiat a menținut prevederile art. 90 Cod penal aplicate de prima instanță.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Sîli Petru, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de procuror, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel just a menținut sentința prime instanțe care corespunde prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Invocând motivul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că, procurorul nu argumentează asupra căror motive din apel instanța nu s-a pronunțat, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat.

Referitor la motivul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Sîli Petru, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Sîli Petru, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, de recunoașterea vinei și căința sinceră în cele săvârșite, conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 4 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Sîli Petru XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **22 mai 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico